

THESES I.

Uemadmodum absoluta consensus tota est in rei productione & perfectione: sic consensus, quæ dicitur modo quodam, est in inhesionem, adhesionem & occupationem: cuius consensus argumenta dicuntur subjectum & adjunctum.

II.

Subjectum est, cui aliquid adjungitur: hoc est, præter essentiam causis suis constitutam accedit, suo adjuncto perpetuo correlatum. Si enim à subjecto remouentur adjuncta, siue id fiat reipsâ, siue cogitatione: Jam non amplius subjectum, sed essentia dicitur. Huic verò si quid præter essentiam amplius accesserit, jam non essentia, sed subjectum dicitur.

III.

Subjectum Græcis dicitur *ὑποκειμένον*, & plerumque accipitur pro antecedente parte axiomatis, ut albedo est color. Nos autem hîc intelligimus terminum simplicem, cui aliquid adjungitur. Ciceroni dicitur materia in qua & circa quam.

IV.

Magna etiam hîc cognatio est inter Logicam & Grammaticam. Subjectum enim per nomen substantivum, adjunctum verò per adjectivum exprimitur, ut, arbor procerâ; ubi *arbor* subjecti, *procerâ* adjuncti vicem sustinet.

V.

Subjectum dividitur in Recipiens & Occupans.

VI.

Recipiens est, quod adjunctum recipit: Estque vel *πρῶτον*: & dicitur *πρῶτον δεκτικόν*: vel est *δευτέρον*: ut superficies est *ὑποκειμένον πρῶτον δεκτικόν* coloris. Corpus verò est *δευτέρον δεκτικόν* scientiæ, anima verò est *πρῶτον*, quia per animam scientia homini inhaeret.

VII.

Porrò hoc *δεκτικόν* recipit vel in se, vel ad se. Illud *ἢ ἐξ ἑαυτοῦ* dicitur

ἄκτιον, & solet appellari subjectum denominationis, item subjectum informationis & inhærentiæ. Sic scientia inest animæ, morbus & bona valetudo corpori. Hinc axioma: Negato subjecto, negantur omnia subiecti hujus accidentia: ut, Purgatorium non est: Ergo neque est calidum, neque frigidum.

VIII.

Subjectum recipiens ad se dicitur, cujus adjunctum est externum five adhærens, quale est possidens vel circumdatum: Sic pertinet gratia Jehovæ ad pios, vindicta ad impios.

IX.

Subjectum recipiens in se, etiam κατὰ γένος; materia in quâ, item species & species subiecta dicitur: ut cum dicitur, Adjunctum proprium reciprocatur cum specie. itē cum specie subiectâ ponitur & destruitur vicissim: Materia autem propriè ad materiatum refertur, & species ad genus. Materia interim ut subjectum considerari potest: ut, materia est subjectum recipiens in se formam.

X.

Estque aliud immediatum, aliud mediatum.

XI.

Immediatum est, cui primò & immediatè adjunctum inest. Sic facultas ridendi inest homini primò. Homo enim est primum subjectum facultatis ridendi, nullo alio subjecto mediante.

XII.

Mediatum est, cui adjunctum inest per aliud: ut, homo est subjectum sensus per animal, quia sensus animali priùs inest, & quidem primò: homini verò inest per animal.

XIII.

Hic observetur canon vulgaris, Philosophis usitatus: Omne secundarium præsupponit primum.

XIV.

Fuit subjectum recipiens; Occupans est, circa quod adjunctum occupatur, aliàs dicitur subiecta materia, item materia circa quam. Vulgò Objectum & à Scholasticis aliquando Terminus dicitur: ut cum dicunt: Fidem justificare respectu termini, non fundamenti; id est, respectu objecti, in quod intuetur, quod est Christus crucifixus.

XV. Estq;

XV.

Estque objectum aliud per se, aliud per accidens. Illud est, circa quod adjunctum per se & suam naturam est occupatum: ut voluntatis objectum est bonum: Intellectus objectum est verum.

XVI.

Estque vel commune, vel proprium.

XVII.

Commune est, circa quod multa simul versantur & occupantur: ita commune complurium sensuum objectum est magnitudo, motus, quies, numerus. Hæc enim à compluribus sensibus in communi apprehenduntur & judicantur.

XVIII.

Proprium est, quod uni est determinatum: Sic objectum proprium visus est color, auditus sonus, gustus sapor.

XIX.

Fuit objectum occupans per se: Per accidens est, circa quod adjunctum per accidens versatur. Sensibile per accidens Aristoteli dicitur, quod non per se movet sensum, sed eam ratione tantum sentiri dicitur, quam est conjunctum cum eo, quod per se cadit sub sensum.

XX.

Versari autem per accidens circa aliquid dicitur duplici modo. 1. ex parte objecti: 2. ex parte adjuncti. Ex parte adjuncti fit, quando aliquid versatur circa aliquid, non quam tale, sed quam defectu vel vitio aliquo infectum. Sic voluntas fertur ad malum, non quam voluntas, sed quam inordinata, quemadmodum intellectus ad falsum, non quam intellectus, sed quam errans.

XXI.

Ex parte objecti dicitur aliquid versari circa aliquid per accidens, quando objectum non absolute consideratur, sed ab accidente aliquo, quod ad operationem non pertinet, nominatur. Sic Aristoteles ait 2. de anim. tex. 65. Objectum visus esse Cleontis filium, quia videbatur, non quam Cleontis filius, sed quam coloratus.

XXII.

Scholastici Doctores etiam distinguunt inter subjectum externum & internum. Internum vocant, quod adjuncto intrinsecus obicitur seu proponitur. Externum, quod extrinsecus; verbi gratia: Arith-

meticæ subjectum seu objectum internum est numerus. Externum vero res numerabilis. Dialecticæ subjectum internum est ratio differendi, externum est quodlibet ens.

XXIII.

Est etiam apud Philosophos subjectum, quod dicitur attributionis seu prædicationis, quando adjunctum subjecto non inhæret, neque adhæret, sed ita tribuitur, ut cum subjecto fiat unum *συνωρίμιος*. Exempli gratiâ; In oppositis est regula, quod non possint esse in uno subjecto attributionis, ut: Dialectica nunquam potest esse Grammatica, at interim possunt esse in eodem subjecto inhætionis, videlicet in mente meâ.

XXIV.

Fit quoque mentio cuiusdam subjecti, quod adæquatum vocant, quod sese diffundit per totam disciplinam: unde & à Barbaris Totale dicitur, aliâs subjectum genus: ut in Physicâ subjectum adæquatum est corpus naturale seu natura. In Metaphysicâ *πάν τὸν τὸν*.

XXV.

Fuit subjectum: sequitur adjunctum, quod doctrinæ subjectorum respondet, eique analogum & reciprocum est: Ut ergo subjectum definitur, cui aliquid adjungitur: ita adjunctum ex eadem relatione definiendum est, cui aliquid subicitur.

XXVI.

Ex hac definitione apparet, adjunctum sine subjecto nullam posse habere existentiam; quod maximè intelligendum est de rebus, quæ in accidentibus numerantur. Aliâs enim ipsæ sæpè substantiæ ad locum adjunctorum referuntur. Exempli gratiâ: Canis per se quidem substantia est, sed quatenus alteri subjecto adjungitur, putâ domino suo, adjunctum ejus est.

XXVII.

A Petro Ramo dicitur, adjunctum suo subjecto levius & imbecillius arguere. Idque idèd, quia sæpè multa adjuncta requiruntur ad unum subjectum probandum, ut: Mævius occisus est. Titus autem illi eadem minatus est. Titi gladius fuit in loco necis repertus, testes fide digni Titum eadem facere viderunt. Titus ipse eadem confessus est. Ergo Titus eadem fecit.

XXVIII.

Quamvis autem adjunctum levius sit suo subjecto, est tamen copiosius, tum quia plura adjuncta uni subjecto inesse possunt, tum quia in usu differendi frequentius occurrit.

XXIX.

XXIX.

Cum verò tempus sit commune rerum adjunctum, rectè illud à P. Ramo in Logicâ generaliter explicatur.

XXX.

Ab aliis adjunctum dicitur adjacens, Græcè *προσκειμενον*, item *συνεχης* & *συμβεβηκος*, conjunctum & accidens: quamvis accidens latius pateat quàm adjunctum, siquidem subjectum saepe accidens est, ut & effectum.

XXXI.

Ac ut subjectum suprâ fuit distinctum in recipiens & occupans: ita & adjunctum aliud est receptum, aliud occupatum. Receptum est, quod à subjecto recipitur.

XXXII.

Receptum, aliud est inhærens: quod respicit subjectum recipiens in se: aliud adhærens, quod respicit subjectum recipiens ad se.

XXXIII.

Inhærens, aliàs vocatur internum: quod in subjecto verè inest, ut labes nativa in homine: Adhærens vocatur externum, quod subjecto adhæret seu extrinsecus accedit.

XXXIV.

Adjunctum autem adhærens conjunctum est subjecto aut contactu, aut relativè: sic justitia Christi imputata adhæret credenti, sed relativè.

XXXV.

Estq; vel coëxistens, vel concomitans: Illud est, quod simul cum subjecto existit: Et est vel connexum, vel circumstans.

XXXVI.

Connexum est, quod cum re simul fit & accidit: ut extraordinaria Solis obscuratio, & ruptura veli in templo, facta est cum passione Christi.

XXXVII.

Circumstans est, quod circa rem est, eiq; adjacet: ut Tempus, arma, vestes, coronæ, circumstant hominem.

XXXVIII.

Fuit coëxistens: Concomitans est, quod subjectum quasi concomitatur: Estq; vel antecedens vel consequens.

XXXIX.

Antecedens est, quod rem aliquam ordine temporis antecedit, sic ut non sit ejus causa: Sic Baptismus aliquando præcedit regenerationem. Consequens est, quod consequitur ita ut non sit ejus effectus: Sic Baptismus aliquando regenerationem sequitur.

XL.

Adjunctum porrò est vel per se, vel per accidens. Hujus distinctionis usus apparet in hoc Canone: Adjuncta quæ alicui per se insunt, aliis tribui non possunt.

XLI.

Adjunctum per se est, cujus nexus cum subjecto ita necessarius est, ut soli & omni semper conveniat. Ejusmodi est adjunctum: Essentiale, quod rei essentiam concomitatur: seu cum rei essentiâ connexum est, Gocl. instit. Log. lib. I. c. 8.

XLII.

Adjunctum per accidens est, cujus nexus cum subjecto accidentarius est, cum illarum conditionum una saltem deest.

XLIII.

Estq; commune vel proprium.

XLIV.

Commune à P. Ramo communis circumstantia dicitur, & est quod multis subjectis simul competit; Quò etiam pertinet accidens prædicabile.

XLV.

Hoc autem commune adjunctum est vel χωριστὸν, separabile: quod re ipsa separari potest à subjecto: ut timiditas ab homine: vel ἀχωριστὸν, inseparabile: quod re ipsa à subjecto tolli non potest, si naturalem cursum spectes: ut, nigredo à corvo, albedo à cygno: Quamvis omnia adjuncta ἐπινοία separabilia sunt.

XLVI.

Proprium adjunctum est, quod uni & soli subjecto competit, nec unquã subjecti essentiam egreditur; cumq; ita ἀμείσως in forma manet, dicitur ἰδιὸν ἀπὸ πάντων, quod subjecto est καθόλου κτῶτων, id est, universali subjecto primò inest, non δὲ ἄλλοις. Dicitur aliàs interna & essentialis proprietas, item ens in secundo momento; quia essentiæ constitutionem immediatè & veluti in secundo momento sequitur, Unde etiam

Gracis

Græcis rectius ἐπεσιῶδες quàm ἐσιῶδες dicitur, utpote quod ad essentia
constitutionem quidem nihil confert, sed eam consequitur vel potius
comitatur: ut, facultas loquendi in homine, latrandi in cane, ululandi
in lupo. Cave autem hoc in loco effecta cum facultate confundas; cum
aliud sit loqui, aliud posse loqui.

XLVII.

Ad locum adjunctorum plerunq; referuntur signa. Est autem si-
gnum ens sensibile cognoscenti signatum significans. Signorum alia sunt
necessaria, & dicuntur *τεκμηρια*: alia probabilia, & dicuntur *εικόνα*: ut,
Consciens est sceleris, qui conticet atq; rubescit.

XLVIII.

Dicimus *plerunq;*, quia signa non sunt unius loci argumenta: mo-
dò enim sunt causæ: ut cor vulneratum est signum instantis mortis;
modò effecta, ut lux diurna est signum ortus Solis.

XLIX.

Sic fuit adjunctum receptum. Occupatum est quod circa aliquod
objectum occupatur. Sic visus circa colorem, auditus circa sonum oc-
cupantur. Pii in lege Dei, Psal. i. Invidi in lædendâ alterius famâ: sensus
in recipiendis sensibilibus occupantur. Hic notetur axioma: Cui tri-
buitur vel adimitur res circa objectum proprium & adæquatum occu-
pata, & ipsum subjectum tribuitur vel adimitur: ut, Christus à piis ado-
ratur, Ergo est Deus. In Spiritum sanctum tenemur credere; Ergo Spi-
ritus sanctus est Deus.

L.

Atque hæc sunt ea quæ de subjecto & adjuncto proponere volui-
mus: licet plura de eo dici & quæri potuissent. Det Deus Opt. Max. ut ea
ad divini ipsius nominis gloriam, & multorum utilitatem vergant.

ERUDITIONE ET PIETATE PRÆSTANTI

JUVENI, JODOCO BEUMGENIO, PHILOSOPHIAE STUDIOSO, CONTUBERNALI AC AMICO SUO UT FAMILIARISSIMO ITA CARISSIMO.

Ἀσκησις σοφίης μερόπων μέγα δὲν ὄνειρα,

Καὶ τόδε συζητεῖν ἀμφιλόφειαν ἔχει.

Ἀνθρώποισι νόθος, πρωτοπλάστοι γονῆθος

Πτώμαθ' ἐφάρθη τῷ δια ψυχροθύρι.

Φρεσὶν ἀφωπύσαι διδάχῃ δέγε φέγγ' ὀπάξει,

Ἐἰς ἐκζωπυρέειν ἐδοθεὶ δ' οὐτίω.

Πυκνὰ δ' τῆς λογικῆς πέλεται σπεδάσματα δεινὰ,

Ἔργα σοφίζομένων ἀργὰ ἐλεγχόμενα.

Οὐδὲν ἄπερ λογικῆς δυνάμεσθε λέγνυτε γράφνυτε,

Ἐμμεθόδως ἀγίλω ὀρθοποιεῖν τε γραφίω.

Ταύτῳ ἐν ἀκριβῶς μαθῆειν σὺ φιλαίτα! ἴσσε,

Οὐδεὶς πρῶτον βέλτερός ἐστι πόνθος.

Ὡς καὶ ῥάμθος ἔλω λογικῶν ἀντάξιος ἄθῃαν,

Τοῖθος ἔση δένδρον τένομα καλὸν ἔχων.

Καρποφόρος ῥάμθος πλεποσεν ἀπαντα λυκεία,

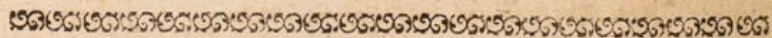
Τῆτε μιμηθῆς δένδριον ἰσθι αἰεὶ.

Δένδριον εἰς καὶ δένδρον ἔση ξυῖω παμμεδέοντι,

Ὅς μόνθος δ' ἄλογός τὸν κόπον ἡμέτερον.

L. M. Q. appofuit

Matthias Schefferus Flammersbacensis Nassovius, S. S. Theologiae studiosus.

Aliud ad eundem.

JODOCUS BEUMGENNIUS

Mandersbacensis Nassovicus.

per ἀνάγκημια.

Or' age vince:

Sic nosces musas: nomen das nubibus udis.

EXPLICATIO.

E X P L I C A T I O.

Latius haud decuit nostri referare palati
 Ostia; nec decuit tibi dicere plura Jodoce.
 Ore age vince ergo confusus, & obice scuti
 Adversas acies perrumpito, frangito technas.
 Fulmina vibratis oppone minantia telis.
 Nec patitor dextrum turbet cornive finistrum
 Hostis, sed contra trepidos fidentior esto:
 Nec turbet feriens utring, dilemma bicorne
 Pectora, nec Darii fortis te rereat, immò
 Si sic fata velint, opponito forte Camestres,
 Agmina nodosi Ferio confringe, resolve
 Cæsare; Sic nosces Musas, Heliconis & arva
 Sic nosces, quondam sic cinget tempora Daphnis.
 Quare age Beumgeni, quò ducit alacriter ito
 Trames, (crede mihi) Nomen das nubibus udis.
 Fama & ad antipodas veniet gelidosq; triones:
 Hesperius fies, fies & notus Eois.

Aliud ejusdem.

LOGOGRAPHUS EX NOMINE

JODOCI ELABORATUS.

U ltima cum media tollatur syllaba, signat	J
Gaudia: si findas, sphaeraq; trabsq; manet.	O
Affirmat, numerat, fulcit, trabs longa: rotunda	I
Sphaera negat, lucet, sepeq; mira refert.	O
Adde pedes fronti: cum fratre Cupidine junctus	J
Est Veneris soboles, & comitatur eam.	O
Tolle trabem, seyum Neptuni appone tridentem	M
Sphaeram & dimidiam tollito; magna vides.	O
Frontem demit, pedi mediam praepone crucemq;	D
Disputat egregie, notus is estq; Deus.	O

Apposuit L. M. Q.

Johannes Godefridus Pampo-La-
 nomontanus Nassovicus.

F I N I S.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint text visible on the right edge of the page, possibly from the adjacent page.]

